

Giacomo Leopardi /1798 - 1837/:

Proč do tak zvrhlých dob jsme přijít měli?
Proč jsi nám dal se zredit a proč dříve
nenechal jsi nás umřít,
zlý osudeč Vlast jsme jak služku zřeli
otročit cizím, popěračům Boha,
a pilník zášti mstivé
úporně hryzal její dnost, zdroj krásy,
aniž nám bylo přáno
jí pomoci, aby ta přebohá
snést mohla úděl bolestný a smutný.

Je možné dorozumění se Sovětským svazem?

Robert Conquest v novinách "Times" se ptá zda jsou vůbec možné trvalé a přátelské styky se Sovětským svazem. Zástánce uvolňování napětí argumentují, že vztahy mezi zeměmi by se neměly řídit čistě idealistickými hledisky a že by se nemělo zasahovat do vnitřních záležitostí jiných zemí. Na druhé straně kritici a mezi nimi nutno vzpomenout senátora Spojených států Henryho Jacksona, zdůvodňovali, že jakékoliv uvolnění napětí v rozumném smyslu musí předpokládat svobodnou výměnu lidí a myšlenek. Fokus představovat senátora Jacksona jako nějakého venkovského Woodrowa Wilsona je směšný. Jackson má hluboké a důkladné znalosti mezinárodní situace a rozumí i otázkám obrany. On a někteří evropští činitelé mezi něž možno zahrnout i Willyho Brandta, některé dánské a holandské představitelé mají důkladnější a pragmatičtější znalosti o Sovětském svazu než má americká vláda.

Pravda, píše Conquest v určitém smyslu si možno vysvětlit požadavek na svobodné vystěhování a o volnou výměnu myšlenek jako zasahování do demáciích sovětských záležitostí. Ne že by samotní Sověti měli právo si stěžovat. Suslov a Ponomarev se objevují na sjezdech KS na Západě, sovětské knihy tištěné v angličtině se mohou volně prodávat v našich zemích. Conquest však pokračuje dále v argumentě, že svobodná výměna lidí a myšlenek je nejen vnitřní věcí, ale i otázkou jež se dotýká mezinárodních vztahů. S právem se vystěhovat se všeobecně souhlasí argumentuje Conquest, je to mezinárodní právo již zaručuje deklarace o lidských právech a OSN. Sovětský svaz podepsal tento dokument, ale nedodržel jeho ustanovení.

Další otázka zachází ještě více do hloubky. Sovětsko-americké uvolnění za současného stavu zahrnuje nejen potlačení myšlenek v Sovětském svazu ale i velkou kampaň školení jež pěstuje nenávisť ke všemu za čím Západ stojí. Jiným argumentem v prospěch uvolnění napětí je, že zahraniční obchod ulehčí mezinárodní vztahy i když pro to není historického podkladu, pro toto tvrzení. Na př. sovětsko-německý zahraniční obchod vrcholil v letech 1913 a v r. 1940 a dále Conquest pokračuje.

Sovětské národní hospodářství potřebuje americkou pšenici a jiné plodiny a výrobky, neboť jeho hospodářství je příliš zaměřené na vojenský průmysl. Jeho obranné výdaje jsou vyšší než ve Spojených státech při čemž Sovětský svaz představuje jen polovici jejich národního hrubého důchodu. Při rozumném rozdělení zdrojů Sovětský svaz může zvládnout svoje vlastní hospodářské problémy. Ve skutečnosti je dovoz ze Západu jen jakousi formou, která subvencuje výrobu zbraní namířených proti Západu. A nejen proti Západu.

Jestliže se neprojeví žádné náznaky uvolnění napětí mezi Sovětským svazem a Čínou Conquest uvádí: Aby sovětský svaz skutečně dosáhl uvolnění napětí s Západem alespoň přechodně a získal volnou ruku na zákrok proti Číně je možno říci, že jakékoliv uvolnění tlaku z naší strany by byla asi takovým příspěvkem k míru jako nacisticko-sovětský pakt r. 1939 a jež byl předehrou ke II. světové válce. Robert Conquest končí svůj článek konstatováním, že uvolnění napětí v smyslu dočasného příměří se může dosáhnout, ale skutečné uvolnění napětí, meší stupeň nesnášenlivosti v pohybu lidí a myšlenek než dosud.

Spory o novou světovou konferenci K S.

Hlavním ohniskem sporu je bezpochyby nový moskevský plán celosvětové konference KS mající odsoudit Čínskou KS. Plán který naráží na odmítavý postoj Rumunska. Rumunský prezident Ceacescu nezastává v žádném ohledu stanovisko ostatních komunistických bossů Varšavské smlouvy, že je právě teď vhodná doba pro celosvětový komunistický sraz. kromě toho jak řekl Ceacescu ve svých nedávných prohlášeních nesmí být na mezinárodních stranických konferencích politika jednotlivých kom. stran. "Každá strana má právo, aby určovala svoji generální linii" že se Rumunsko uchází nikoliv neúspěšně o podporu svého stanoviska u jiných KS na Západě se čelo čekat. Pokud jde o vojenskou situaci neexistují žádné náznaky, že by Bukurešť ustupovala od svého dosavadního postoje a kromě t. zv. štábních evičení nepovolí žádné manévry Varšavského paktu na svém území.

Nový zákon o mobilizaci v R u m u n s k u.

Málo kdo ví o tom, že rumunský parlament odhlasoval zákon o vyjimečném stavu a to působilo mezi ~~světovými~~ veřejností jako bomba. V Bukurešti se náležitě neustále ptají co soudí o novém zákonu v němž mohou být povolány do zbraně ve vyjimečných případech muži do 60 a ženy do 55 let. Snad by to bylo proto že Rumunsko očekává sovětskou intervencí? V rumunském hlavním městě novému zákonu nevěnují velkou pozornost, tvrdilo se, že jde o běžné opatření a že je to vlastně formalita, neboť i bez tohoto zákonu bylo možno v tomto rozsahu mobilizovat. Pokud jde o vztahy Rumunska k Sovětskému svazu je ten že v důležitých mezinárodních otázkách je téměř shodný a Rumunsko i nadále zůstává členem Varšavského paktu, ale ani letos, še na rumunském území nebudou konat žádné společné manévry. Mimoto se rumunský tisk ani slovem nezmiňuje o konfliktu mezi Moskvou a Pekingem. Pokud jde o konferenci KS tak rumunské vedení odmítá podepsat takové prohlášení v němž by se kritizoval politika některé KS. A prakticky se to projevilo na konferenci ~~u~~ tajemníků vládnoucí KS a tam zastupce Rumunska tajemník ÚV Stefan A n d r e e j prohlásil, že odjede jestliže bude ostatními KS schválen navržený dokument odsuzující Čínskou lidovou republiku. Rumunští politikové tvrdí, že se neobávají sovětské intervence proti Jugoslávii nebo změny kursu v jugosl. zahr. politice po Titově smrti. Avšak právě skutečnost, že téma Jugoslávie přichází neustále na přetřes je na pováženu.

Je otázka zda soustředění moci v rukou představitele stran, a vlády v sobě neskrývá zahraničně- politická nebezpečí. A mimo to zůstává otázka jak dlouho bude ještě trpělivé obyvateľstvo Rumunska si utahovat řemeny ve prospěch budoucích generací a industrializace země. "Maďaři jedí sice více masa, ale za to mají v zemi Rusy" řekl jeden vysoký rumunský úředník v této souvislosti. Nebyli by však možné i bez Rusů dopřát zemi více masa a blahobytu?